ISSN 0803-8953

TILFELDIG GANG
Nr. 3, årgang 17
September ~~2000~~ 2001

Utgitt av Norsk Statistisk Forening

INNHALD

	Side
Redaksjon:.....	1
Frå redaktøren. John Tyssedal.	2
Frå leiar i NSF. André Teigland.	3
Statistisk reisebrev	
Reiseberetning fra et kurs i epidemiologi i Firenze . Tarje O. Halvorsen og Trond Anders Moger.	4
Fagleg stoff	
Kan siteringsdatabaser brukes i statistisk sammenheng? En ørliten test med konklusjon. Ivar Heuch.	6
Statistikkfagets nedoverbakke innen samfunnsfagene. Tore Schweder.	10
Puslerispalten	
Pusleri nr. 8. Jostein Lillestøl.	13
Løysing av pusleri nr. 7. Jostein Lillestøl.	14
Referat og årsberetning	
Årsberetning for Norsk Statistisk Forening, juni 99 – juni 2001.....	16
Referat frå hovedmøte i Norsk Statistisk Forening.	20
Logokonkurranse	21
Det nye styret	21
Milepæl	
Geir Egil Eide fylte 50 år 18. september 2001.....	22
Henning Omre fylte 50 år 13. august 2001.	23
Trygve Nilsen fylte 60 år 17. September 2001.	24
Konferansar, meldingar og anna	
Workshop in New developments in event history analysis i Oslo.....	26
Third international conference on Mathematical methods in Reliability i Trondheim.	27
Den 19. nordiske konferansen i Matematisk statistikk.	28
7th Valencia international meeting on Bayesian statistics.....	29
Nytt frå Universitetet i Oslo.	31
Nytt frå Universitetet i Tromsø.	32
Nytt frå NTNU.	33
Medlemskap i Norsk statistisk forening.	35

Redaksjon:

John Tyssedal (redaktør)
Bo Lindqvist
Stian Lydersen
Henning Omre
Inge Olsen

Adresse til redaksjonen:
John Tyssedal
Institutt for matematiske fag, NTNU
Alfred Getz vei 1
7491 Trondheim

Tlf: 73 59 35 34
Fax: 73 59 35 24
e-post : tyssedal@stat.ntnu.no

Trykking og utsending av TG blir utført av
Statistisk Sentralbyrå.

Bidrag til Tilfeldig Gang:

Alle slags bidrag til bladet er velkomne, anten det gjeld nye tema av interesse for norske statistikarar eller ein har kommentarar til innlegg som alt står i bladet. Stoff til neste nummer må vere redaksjonen i hende innan 30.11.2000.

Det greiaste er at stoffet blir sendt inn som Word-fil (Word 97 eller lågare versjon) til e-post adressa til redaktøren, sjå ovanfor. Andre typar format vil normalt bli akseptert, men kan skape problem for den noverande nettversjonen.

Nettversjon av TG, er å finne på følgjande internettadresse:
www.math.uio.no/nsf/web/index.htm. Dei som leverer bidrag til TG og som ynskjer å reservere seg mot at bidraget blir lagt ut på nettet, må gje beskjed om dette ved innsending av stoff.

Frå redaktøren

Redaksjonsansvaret for TG er ei stor og viktig sak og Trondheimsmiljøet må nok innrømme at vi ikkje strutta av iver etter å påta oss dette. Vegringa for å påta oss jobben var nok grunna i forventsa tidsforbruk, men mest i respekt for den jobben som tidlegare redaktørar har utført. Når det er sagt, den nye redaksjonen som består av Bo Lindqvist, Stian Lydersen, Henning Omre, Inge Olsen og underteikna er optimistiske med tanke på føre arbeidet med TG vidare.

Sommaren er ikkje noko tidspunkt der ein forventar stor aktivitet korkje på skrivefronten eller hos redaksjonsstaben. Til vår store glede har vi opplevd at bidrag til TG har strøyma inn jamnt og trutt og gjort det mogeleg å gje ut dette nummeret utan større hovudbry. Vi ser det som eit bevis for det utmerka arbeidet som avtroppande redaktør Odd Aalen og redaksjonsen hans har utført og rettar på vegne av TG-lesarane ei stor takk til desse. Såleis kan vi denne gongen by på ei reiseberetning, puslerioppgåve, faglege bidrag, omtale av personar som fyller runde år, invitasjon til å bidra med logo til NSF, nytt frå universiteta og konferanseannonseringar.

Tore Schweder fortel i eit innlegg om situasjonen til statistikkfaget innanfor samfunnsfaga i Oslo. Dette er urovekkande lesing. Samstundes veit vi at rekrutteringa til hovedfag i statistikk innanfor cand. scient. utdanninga er jamnt dårleg på alle universitet her i landet og innanfor siv.ing. utdanninga i Trondheim er interessa mindre enn før. Det er ein ambisjon for det nye styret i NSF å bidra til rekruttering til statistikk og til auka profilering av nytteverdien til faget. TG redaksjonen tek gjerne imot innlegg med synspunkt på korleis vi kan dra faget ut av bølgjedalen. Nekrologar over studietilbod må ikkje få lov til å bli eit vanleg tema i TG framover.

For kort tida sidan var redaktøren deltakar på den 1. ENBIS (European Network for Business and Industrial Statistics) konferansen i Oslo. ENBIS har som mål å skape nettverk mellom statistiske miljø, brukarorienterte såvel som akademiske. Det var ein svært vellukka konferanse. Slike initiativ kan kun telje positivt når det gjeld å profilere faget og nytteverdien av det.

Over tid har TG hatt innlegg som tek for seg bokanmeldelsar, statistisk programvare, samandrag av doktoravhandlingar, intervju med statistikarar, utklipp frå pressa, statistikk i arbeidsliv med meir. Vi tek gjerne imot slike og lovar at vi ikkje skal sensurere med hard hand.

John Tyssedal

Reiseberetning fra et kurs i epidemiologi i Firenze

Tarje O. Halvorsen og Tron Anders Moger,
Seksjon for medisinsk statistikk, UIO.

Den 22. juni dro to forventningsfulle førstereisgutter til Italia for å delta på et tre ukers sommerkurs i statistikk og epidemiologi. Kurset arrangeres årlig av European Educational Programme in Epidemiology (EEPE) og koster 2500 euro. I dette beløpet er alt inkludert bortsett fra flyreisen. Man sover, spiser og blir undervist på samme sted; kurssenteret "Studium" i utkanten av Firenze. Dette ligger idyllisk til med god utsikt over landskapet i Toscana. For den vanligvis svært så store nordiske deltagermassen er det ingen tvil om at lokaliseringen av kursstedet er en betydelig grunn til at man deltar.

Kurset består av to deler: De to første ukene undervises det i epidemiologiske metoder og statistiske metoder i epidemiologi. Den andre uken velger man et tema man er interessert i. Det er fire ulike teamer å velge mellom: Kreftepidemiologi, klinisk epidemiologi, epidemiologi og miljø samt lineærmodeller. Foreleserne er stort sett veldig gode, med Michael Hills og Per Kragh Andersen som de mest kjente statistikerne. Det store trekkplasteret, Sir Richard Doll, skulle holdt noen gjestforelesninger men kunne desverre ikke komme på grunn av helseproblemer.

De to første dagene av oppholdet tilbrakte vi i Bologna, og den 23. juni skjedde det: Man er jo i et katolsk land, og vi fikk et relgiøst møte med det gudommelige. Maranello, vidunderlige bilers arnested. Det var med andakt og tårer i øynene at vi steg av bussen utenfor Ferrari-fabrikken. De påfølgende timer løp vi ivrig rundt fra souvernirbutikk til souvernirbutikk, og fikk fylt posen med et par klistremerker og en kulepenn. Prisene på offisielle Ferrari-produkter står ikke noe tilbake for prisene på bilene. På Galleria Ferrari fikk vi minner for livet. Her var det utstilt formel 1 biler, gatebiler og motorer som kunne fotograferes og beføles.

Vi kom oss på kurset i tide til tross for disse svulstige opplevelsene. Vi sto opp tidlig mandag morgen, og det var undervisning fra 0830 til lunsj klokken 1300. Så var det en utsøkt lunsj med øl, vin og noe attåt. Daglig var det minst en rett som innholdt blekksprut, ellers var maten velsmakende og vakkert tilberedt. Etter lunsj var det et par timers pause som kunne vært brukt til selvstudium. Stort sett sto imidlertid det sosiale i fokus isteden. På ettermiddagene var det forelesninger og gruppearbeid fram til 1930. Med andre ord lange dager. Klokken ble ofte halv ni før middagen var fortært og noenlunde fordøyd.

Vi fikk også med oss litt kultur, selv om vi raskt ble kjent som "de to nordmennene som var interessert i biler og motorsykler". Firenze er som kjent en veldig vakker by med renessansebygninger som kan ta pusten fra de fleste. Uffizi museet, Boboli-hagene og domen er velkjente attraksjoner. To kilometre bortover og 500 meter rett opp fra studiesenteret ligger en pittoresk landsby på en fjellknaus. Fiesole, som byen heter, har et amfiteater fra romerrikets dager. Dette er fremdeles i bruk, og det er både operaforestillinger og klassiske konserter der nesten daglig. Tron fikk med seg en konsert med musikk av Vivaldi og Bach, fremført av et lokalt musikkonservatorium. Strykerne holdt gjennomgående god kvalitet, men blåserne, som riktignok bare var med i

konsertens siste del, gjorde opplevelsen noe mer blandet. Det er generelt dårlig strategi å gi de kraftigste instrumentene, i dette tilfellet waldhorn og trompet, til de dårligste musikerne.

Den andre kurshelgen arrangerte ledelsen en ekskursjon til Siena og San Gimignano. Siena er mest kjent for sin Palio, et hesteløp hvor det meste er lov. Hestene får en solid sprøyte steroider før start, og den hesten som kommer først til mål vinner uansett om jockeyen fremdeles sitter på hesten eller ikke. Dette løpet er en konkurranse mellom de ulike bydelene i Siena, og vinnerbydelen får dekorere bygningene sine med flagg fram til neste løp. Kirken i Siena er praktfull og vesentlig mer utsmykket innvendig enn domen i Firenze. Det var en stor konkurranse mellom Firenze og Siena om å ha den flotteste kirken. I Siena begynte de på en massiv utvidelse av kirken, men taket raste sammen, pengesekken tørket inn, og den står halvferdig den dag i dag. San Gimignano er kjent for sine mange tårn som ble bygd av konkurrerende adelsfamilier i middelalderen. Jo høyere tårn, jo større rikdom hadde familien. Det var opprinnelig 72 tårn, 14 av dem står igjen idag. Det var imidlertid ikke lov å bygge høyere tårn enn rådhuset, så da bygde man heller flere per familie. Det er et torturmuseum her, som inneholder det meste av det beste av torturmetoder fra middelalderen.

Kursoppholdet var med andre ord svært vellykket. Faglig sett var kurset spennende og innholdsrikt. Vi kan anbefale kurset på faglig grunnlag, men vil nok legge enda mer vekt på de sosiale festligheter og rikelig tilgang til vin.

Informasjon om kurset finnes på:
http://www.iarc.fr/pageroot/EDUCATION/Saracci.htm

Kan siteringsdatabaser brukes i statistisk sammenheng? En ørliten test med gitt konklusjon

Ivar Heuch
Matematisk institutt, Universitetet i Bergen

Norges Forskningsråd (NFR) sendte nylig ut melding til universiteter og høyskoler om at det skal foretas en evaluering av grunnforskningen i matematikk her i landet. Evalueringen skal også omfatte fagområdet statistikk, men bare slik at institusjoner som faller inn under den generelle matematikkparaplyen skal tas med. Frittstående forskningsinstitutter og høyskoler som ikke gir hovedfagsundervisning, faller også utenfor. NFR har allerede holdt et orienteringsmøte om saken. Ved Universitetet i Bergen ble det arrangert et forberedende møte der involverte fra andre fagfelt gjorde rede for erfaringer fra tidligere evalueringer.

Det er foreløpig ikke kjent nøyaktig hvordan arbeidet skal foregå, men ved lignende evalueringer har komiteene bl. a. gått inn i databaser som viser siteringshyppighet for vitenskapelige arbeider skrevet av de ansatte ved de aktuelle institusjonene. Data av denne typen er ment å gi et rimelig inntrykk av hvor vesentlige bidrag publikasjonene utgjør. Arbeider som vekker stor interesse, blir naturligvis flittig sitert, selv om praksis kan variere betydelig mellom forskjellige fagområder. Det synes å være enighet om at slik informasjon må betraktes med en rimelig grad av skepsis i enkelttilfeller, men at aggregerte data likevel kan inneholde vesentlig informasjon.

For å kunne gjennomføre undersøkelser av denne typen trengs det relevante databaser. Ifølge et ubekreftet rykte på det forberedende møtet, skulle en evalueringskomite for fysikk ha benyttet en oversikt over publikasjoner på området som ikke omfattet vanlige tidsskrifter innenfor feltet biofysikk. Resultatet ble at en forskningsgruppe i denne disiplinen ble utsatt for sterk kritikk for manglende aktivitet, selv om gruppen hadde sendt inn en publikasjonsoversikt som viste mange arbeider offentliggjort andre steder. Det ble også hevdet at noen evalueringsgrupper ikke hadde studert individuelle siteringshyppigheter i det hele tatt, men bare lagt vekt på generelle rangeringer (''impact factors'') av tidsskriftene. Usikkerheten over metodene som hadde vært fulgt, førte til en oppfordring om at fremtidige evalueringskomiteer i større utstrekning burde beskrive sine formelle vurderingsprosedyrer. Det gjenstår å se om ønsket blir fulgt i prosessen som statistikkfaget skal gjennom.

Ved innføring av nye kvantitative metoder på bestemte fagfelt blir det ofte uttrykt ønske fra brukerne om at metodene må prøves ut på forhånd på problemstillinger der alle hovedsakelig er enige om konklusjonene. Statistikere er vant til å studere egenskapene ved nye metoder ved andre betraktningsmåter og vil gjerne legge mindre vekt på resultatene i et fåtall fastlagte testsituasjoner. For fagfolk med annen bakgrunn kan imidlertid slike utslag være avgjørende for om metodene skal aksepteres eller ikke. I det følgende vil jeg betrakte et sett med siteringshyppigheter for å belyse en svært enkel problemstilling, der svaret nærmest er gitt på forhånd. Det er nærliggende å betrakte det hele mer som en test av metoden enn av den praktiske problemstillingen.

En beskjeden innsamling av data

Ved Det 11. norske Statistikermøtet i Ulvik i juni innledet jeg til diskusjon av et foredrag gitt av Tore Schweder i forbindelse med ''79-årsjubileet for R.A. Fishers paradigmerevolusjon''. Selve revolusjonen ble ansett for innledet med publikasjonen av artikkelen ''On the mathematical foundations of theoretical statistics'' i 1922 [1]. Denne artikkelen har lenge vært ansett som den virkelige lanseringen av de grunnleggende prinsippene for statistisk inferensteori, selv om andre arbeider fra Fishers hånd også er aktuelle i denne sammenhengen. For å skaffe meg et sammenligningsgrunnlag, uavhengig av faget statistikk, tok jeg for meg hele bind 222 av Philosophical Transactions of the Royal Society of London, Series A, der Fishers artikkel kom ut.

Bindet omfatter bare 10 artikler til sammen. Hensikten med den uhyre enkle bibliometriske undersøkelsen var å se om de andre artiklene hadde satt spor etter seg som kunne måle seg med Fishers arbeid. Det kan diskuteres om de andre artiklene virkelig utgjør et rettferdig sammenligningsgrunnlag, spesielt når man tar hensyn til den faglige vinklingen. Likevel ligger denne sammenligningen svært nær når man etter så mange år skal prøve å konstruere en slags kontrollgruppe.

Litt overraskende var det aktuelle bindet lett tilgjengelig på øverste hylle i et hjørne av fakultetsbiblioteket for realfag ved Universitetet i Bergen. Tabell 1 gir en oversikt over artiklene. Temaene som behandles fører tankene straks hen til eldre problemstillinger i kjemi og fysikk, spesielt innenfor geofysikk, astrofysikk og mekanikk. Blar man forsiktig i bind 222, slår det en straks hvor mye anvendt matematikk artiklene omfatter, spesielt omformninger der det inngår kompliserte integraluttrykk. Arbeidene er skrevet i en annen, mer utflytende stil enn dagens vitenskapelige artikler, men likevel er det påfallende hvor mye som umiddelbart er forståelig for en leser av i dag, også når vedkommende på ingen måte er spesialist på de aktuelle områdene. Mange artikler refererer til datasett som støtter opp om eller avkrefter bestemte teorier. Det virker likevel ikke som om statistiske metoder som faktisk var tilgjengelige i 1922, blir utnyttet i særlig grad. I noen tilfeller ville det f. eks. vært naturlig i dag å anvende regresjonsanalyse for deskriptive formål i tilsvarende problemstillinger, men forfatterne ser uansett ut til å klare seg bra uten slike hjelpemidler.

Universitetene og de fleste høyskolene i Norge har gjennom BIBSYS adgang over Internett til en spesiell versjon av ISI-databasen. Den omfatter bl. a. informasjon som tidligere kom i skriftlig form i Science Citation Index. Selve databasen som er tilgjengelig for oss, går bare tilbake til 1987, men en finner likevel siteringer av artikler som er kommet ut tidligere når det gjelder referanser som er gjort fra og med 1987. Databasen dekker ikke alle aktuelle tidsskrifter, men de aller fleste med rimelig vitenskapelig anseelse. Det forekommer en del feil i databasen, men som statistisk grunnlagsmateriale bør den være brukbar. Det legges stadig inn data for nyutkomne artikler. Bøker som utkommer separat, tas ikke med, men siteringer av bøker føres derimot opp.

Jeg gikk gjennom alle siteringene som sto oppført i ISI-databasen midt i juni 2001 for artiklene i bind 222 av Philosophical Transactions. Resultatene er oppgitt i en egen kolonne i Tabell 1. Samtidig bestemte jeg antallet siteringer av *alle* arbeidene skrevet av hver førsteforfatter i perioden 1920-1929. Er det flere forfattere av et arbeid, er siteringene er knyttet til førsteforfatterens navn, så andre bidrag er ikke kommet med. Antallene er gitt i den siste kolonnen i Tabell 1. Disse dataene er trolig beheftet med flere feil, særlig fordi det er vanskelig å identifisere forfattere entydig i ISI. Observerte tendenser bør likevel være pålitelige.

Et statistisk bevis for R.A. Fishers store betydning?

Resultatene er helt klare for antallet siteringer av arbeider i samme bind som Fishers artikkel fra 1922. Datasettet er nesten så ekstremt at det vil gjøre enhver statistiker mistenksom. Av de 9 artiklene er det 3 som har én enkelt sitering hver, mens de andre ikke har noen siteringer i databasen. Den aktuelle artikkelen av Fisher er derimot blitt sitert 175 ganger. Det er i grunnen forbløffende at de andre arbeidene i det hele tatt har siteringer etter 1987 når de praktisk talt er gått i glemmeboken. Nå må det understrekes at siteringer av en 79 år gammel artikkel må tolkes annerledes enn resultater for en artikkel som kom ut for f. eks. 10 år siden. Etter hvert som forskningsfronten flytter seg, vil artikler med resultater av stor verdi ikke lenger bli sitert så ofte i ordinære publikasjoner. De fleste arbeidene som refererer til Fishers artikkel fra 1922, er oversiktsartikler eller publikasjoner som tar opp mer prinsipielle spørsmål i statistikk. En del dreier seg rett og slett om Fishers innsats, men også i slike tilfeller kan en anse siteringene som et uttrykk for den betydningen artikkelen har hatt gjennom tidene. Det forekommer riktignok noen mer spesifikke siteringer som tydeligvis henger sammen med et bestemt eksempel gitt i Fishers artikkel, der han diskuterte estimering ved sannsynlighetsmaksimering av antallet mikroorganismer i jord på grunnlag av data fra fortynnede prøver.

Tabell 1. Antall siteringer i ISI-databasen 1987-juni 2001, for artikler i Phil. Trans. Roy. Soc. London, ser. A, bind 222 (1922).

Artikkel nr.	Førsteforfatter	Emne	Antall siteringer av bestemt artikkel	Antall siteringer av artikler skrevet av førsteforfatter i 1920-29
I	Richardson, OW	Elektroner og kjemiske reaksjoner	0	19
II	Walker, GW	Målinger av jordskjelvdybde	1	1
III	Butterworth, S	Strømtap i sylindriske ledere	1	38
IV	Goldsbrough, GR	Måners påvirkning av Saturns ringer	0	9
V	Barlow, G	Analyse av lyd og strøm som bølger	0	0
VI	Love, AEH	Lagranges ballistiske problem	1	763
VII	Fowler, RH	Aerodynamikk for roterende legeme	0	640
VIII	Lowry, TM	Spredning av lys i vinsyre	0	44
IX	Fisher, RA	Grunnlag for teoretisk statistikk	175	1765
X	Merton, TR	Bølgelengder i hydrogenspekteret	0	3

De overveldende resultatene i Fishers favør kan få en til å tro at forfatterne av de andre artiklene må være fullstendig forsvunnet bak et glemselens slør i løpet av 79 år. Tallene i siste kolonne viser imidlertid at det slett ikke er tilfellet. Alle unntatt én forfatter har minst én sitering fra et eller annet arbeid utkommet i perioden 1920-1929. To av dem har faktisk ganske mange, selv de ikke kommer opp på Fishers nivå. Ved å gå siteringene nærmere etter i sømmene, finner en rett nok at det delvis dreier seg om bøker som må ha hatt stor utbredelse. Det medfører naturligvis ikke at sammenligningene er ugyldige, men viser at informasjonsmengden i denne datatypen lett kan overvurderes. Ved en fullstendig siteringsanalyse for alle Fishers publikasjoner vil også hans bøker veie tungt.

Fortolkningen av et korrekt fasitsvar

I en sammenligning med konvensjonelle statistiske metoder, med faste forutsetninger og relativt lett tolkbare resultater, er det lett å se negative trekk ved fremgangsmåten anvendt ovenfor. Den leder øyensynlig til korrekt resultat, men det er vanskelig å vurdere resultatet kvantitativt og bygge inn noe mål for usikkerhet i forhold til underliggende størrelser som kan være mer interessante. Ingen vil være uenig i at Fishers arbeid rager langt over mange andre publikasjoner fra tiden omkring 1922, men det er likevel en tankevekker at det helt ekstreme resultatet fra sammenligningen av enkeltartikler ikke blir reprodusert når man ser på alle arbeidene publisert av forfatterne i en lengre periode.

Mange vil hevde at bibliometriske metoder allerede har funnet sin plass i undersøkelser av forskningsvirksomhet på forskjellige områder. Med bakgrunn i studier av felles forfatterskap er det f. eks. publisert arbeider som viser en tendens til vitenskapelig samarbeid mellom grupper i de

nordiske land og også Vest-Europa og Nord-Amerika [2]. Artikler med forfattere hentet fra flere land ble jevnt over mer sitert enn artikler bare med forfattere fra ett nordisk land. Slike resultater bør passe godt for dem som leter etter argumenter for internasjonalisering. Også nordmenn har bidratt med analyser av vitenskapelig produktivitet i forhold til organisering av forskningsgrupper [3]. Innenfor vårt eget fagområde statistikk har bibliometriske metoder blitt brukt til å studere avstanden mellom teoretiske og anvendte arbeider [4], og til se på forholdet mellom publikasjoner i sannsynlighetsteori og statistikk [5]. Kanskje statistikerne burde vise mer metodologisk interesse for et område i slik sterk vekst?

En vurdering av Fishers innsats for faget statistikk dreier seg om mye mer enn bare å fastslå at hans arbeider hadde stor betydning. I sin omtale av innflytelsen som Fishers tanker har hatt og trolig kommer til å få, legger Efron [6] stor vekt på den sterke inspirasjonen Fishers ideer har gitt på mange forskjellige områder innenfor faget. Situasjonen egentlig mer komplisert, fordi Fishers arbeid også hadde grunnleggende betydning i faget genetikk [7]. Spørsmål om hvordan Fishers virksomhet har påvirket utviklingen på disse feltene, burde nettopp være egnet for et studium ved bibliometriske hjelpemidler. Går man inn på dypere spørsmål, blir det mer usikkert hva metodene kan bidra med. Joan Fisher Box beskriver i sin Fisher-biografi [8] hvordan faren i tidlige faser av livet flere ganger følte seg tiltrukket av enkelt jordbruk, og at han kunne ha tenkt seg å bli bonde permanent. Hvordan hadde det ligget an med faget statistikk i dag dersom Fisher hadde valgt seg en slik løpebane? Kan bibliometriske analyser av publikasjoner som faktisk er kommet ut, si noe om hvordan utviklingen ville ha gått dersom en person med stor innflytelse rent hypotetisk ikke hadde kunnet utføre sin innsats? Mange vil her stille seg tvilende.

Når kvantitative metoder blir innført på et nytt område, blir de ofte møtt med sterk skepsis av noen og med overdreven entusiasme av andre. Etter en tid finner metodene gjerne sin naturlige utbredelse som tar hensyn til nytteverdien av resultatene som oppnås. Det spesielle ved vurdering av forskningsinnsats med bibliometriske mål er at hensikten ikke alltid er å frembringe nye forskningsresultater. Evalueringen som gjennomføres av NFR, skal gi et grunnlag for fagpolitiske prioriteringer, både i forskningsråd, innenfor institusjoner som universitet og på et overordnet plan i departementene. Det vil sikkert komme kompetente fagfolk i evalueringskomiteene som ikke tillegger kvantitative mål overdreven betydning. En får håpe at andre organer også vil være i stand til å se resultatene i riktig perspektiv.

Referanser

[1] Fisher RA. On the mathematical foundations of theoretical statistics. *Philosophical Transactions of the Royal Society of London,* Ser. A 222, 309-368 (1922).

[2] Glanzel W. Science in Scandinavia: a bibliometric approach. *Scientometrics* 48, 121-150 (2000).

[3] Seglen PO, Aksnes DW. Scientific productivity and group size: a bibliometric analysis of Norwegian microbiological research. *Scientometrics* 49, 125-143 (2000).

[4] Eto H. Bibliometric distance between methodology and application in statistics. *Scientometrics* 48, 85-97 (2000).

[5] Genest C. Probability and statistics: a tale of two worlds? *Canadian Journal of Statistics* 27, 421-444 (1999).

[6] Efron B. R.A. Fisher in the 21st century. *Statistical Science* 13, 95-122 (1998).

[7] Edwards AWF. R.A. Fisher. Twice professor of genetics: London and Cambridge or "A fairly well-known geneticist". *Biometrics* 46, 897-904 (1990).

[8] Box JF. *R.A. Fisher. The life of a scientist.* John Wiley, New York 1978.

Statistikkfagets nedoverbakke innen samfunnsfagene

Tore Schweder, Økonomisk institute, Universitetet i Oslo

Jostein Lillestøl (TG, mai 2001) skriver om statistikkfagets plass innen økonomi og administrasjon. Josteins arbeidsplass er Handelshøyskolen i Bergen, og der er det mer tyngde på bedriftsøkonomi enn samfunnsøkonomi. Jeg arbeider ved Økonomisk institutt, SV-fakultetet, Universitetet i Oslo. Her er statistikkfagets problemer enda større enn ved NHH. I det følgende vil jeg gjengi hovedinnholdet i et notat jeg skrev til mitt institutt og fakultet. Det viser hvor langt ned i unnarennet statistikkfaget er kommet hos oss. At det står så dårlig til kan selvsagt skyldes dårlig innsats fra meg og mine kolleger. Jostein har nok hatt en heldigere hånd, og han holder derfor skansen bedre.

Selv om det jeg her skriver har et visst masochistisk preg, håper jeg TGs lesere vil ha nytte av det. Det sørgelige faktum er desverre at vårt fag nok i stor grad har utspilt sin rolle i samfunnsfagene. Ikke på den måten at det blir slutt på datainnsamling og statistiske analyser innen sosiologi, psykologi, statsvitenskap og samfunnsøkonomi. Tvert om. Dette er vekstnæring, men den vil bli håndtert av sosiologer, psykologer, statsvitere og økonomer. De vil ha denne aktiviteten for seg selv, og vil ikke bli plaget med statistikere som tråkker i deres bed.

Jeg skriver dette med litt for bred penn. For den virkelig dedikerte statistiker kan det nok fortsatt være håp om å få slippe til. Men det fordrer at vedkommende må konvertere faglig. Vedkommende må gå inn i sitt nye fag med hud og hår. Dette krever store investeringer, men det kan også gi stor avkastning. den siste nobelprisen i økonomi gikk, som kjent, til McFadden og Heckman for deres bruk av modeller med latent struktur. Heckman er utdannet statistiker – så de som har ambisjonene, utholdenheten og intelligensen i orden må ikke la seg skremme.

Oversikt

Det undervises i metode ved alle fakultetets institutter. Her er det innslag av statistisk metodelære. Fakultets statistikere har ikke vært invitert til å delta på noe nivå i metodeundervisningen ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Institutt for statsvitenskap, Psykologisk institutt eller Sosialantropologisk institutt. I alle fall ikke de siste 15 årene. Denne metodeundervisningen blir ikke berørt i dette notatet, bortsett fra indirekte i diskusjonen.

Statistikkgruppen ved Økonomisk institutt består av en professor (Schweder) og to førsteamanuenser (Harald Goldstein og Johan Heldal), alle med utdanning som cand. real. og med doktorgrad i statistikk. Vi har ansvaret for Statistikk grunnfag og et innføringskurs på 5 vekttall i statistikk for studentene ved Økonomisk institutt, samt et innføringskurs i statistikk og økonometri i det engelskspråklige masterprogrammet i miljø- og utviklingsøkonomi. I tillegg kommer ansvaret for dr. polit. innen statistikk.

Statistikk grunnfag

Statistikk grunnfag er et fakultetstilbud. Det består av 4 kurs, hvert på 5 vekttall. I det følgende brukes den kursbetegnelsen som gjaldt til og med vårsemesteret 2000: SS1 (innføringskurs), SS2 (utvalgsmetoder), SS3 (kategoriske data) og SS4 (regresjon og variansanalyse). Disse kursene kan tas enkeltstående, eller som semesteremne (SS1 samt ett av de andre kursene) eller samlet som grunnfag.

For å kartlegge SV-studentenes interesse for Statistikk grunnfag, har jeg sett på antall bestått eksamen etter år og kurs, i henhold til den offisielle eksamensstatistikken (UiO-Studie- og forskningsadministrasjonen, FSPROD).

I eksamensstatistikken er det ikke skilt systematisk mellom kursene SOØSTA (SS1 for økonomistudenter) og SS1, fordi det var felles undervisning og eksamen i de to kursene. Tallene er derfor slått sammen for disse to kursene. Samlet sett har SOØSTA+SS1 hatt en årlig reduksjon på ca 8,3% i antall bestått, se Figur 1.

Figur 2 viser antall bestått i kursene SS2, SS3 og SS4. Materialet bak Figur 2 lar seg beskrive i en enkel statistisk modell. I modellen er antall bestått uavhengig Poissonfordelt med forventning μ som faller eksponensielt med tiden,

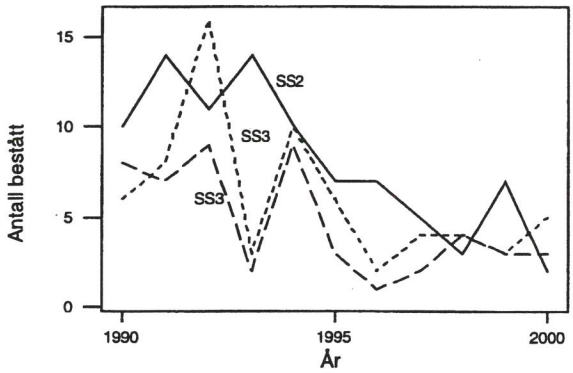
$$\log \mu = \alpha + \beta(\text{År} - 1990).$$

Denne modellen passer data (residual devians er 37,4 på 30 frihetsgrader, p-verdi 0,17) når trendkoeffisienten β antas felles for de tre kursene og SS2 har et eget konstantledd, α, mens SS3 og SS4 har felles konstantledd. En kan selvsagt innvende mot denne modellen at antall bestått ikke er uavhengige mellom kursene, siden de studentene som tar hele grunnfaget tar alle kursene (selv om de kunne ha byttet ut ett av kursene med 5 vekttall matematikk). Den positive korrelasjonene som følger av dette innebærer at usikkerheten i estimatene er noe større en angitt.

Figur 1: SOØSTA + SS1

Figur 2: SS2, SS3 og SS4

Trendkoeffisientens estimat er $\hat{\beta} = -0{,}12$ for SS2-4. Standardfeilen er 0,02. De tre kursene har altså hatt en årlig reduksjon på ca 12% i antall bestått. Det er ingen ting som tyder på at denne trenden er brutt. I SS3 er det vårsemesteret 2001 tre studenter som følger undervisningen, mens det ikke kom noen studenter til SS4.

Statistikk ved Økonomisk institutt

Figur 1 representerer hovedsakelig studentene på SOØSTA, som er et obligatorisk kurs ved overgangen til annen avdeling. Instituttet gir også kurs i økonometri, både på annen- og tredje avdeling. Til tross for at økonometrifaget i stadig større grad framstår som statistisk metodelære anvendt på økonomiske modeller, er instituttets statistikere nesten ikke involvert i økonometriundervisningen. Instituttet har ikke sett det som

ønskelig å benytte statistikernes kompetanse innen denne undervisningen, bortsett fra sporadiske mindre innslag med tidsserieanalyse.

Dr. polit. i statistikk
Det har hittil blitt utdannet 4 dr. polit. i statistikk på 90-tallet. Det har vært gitt noen sporadiske statistikkurs på doktorgradsnivå ved instituttet. Det meste av doktorkandidatenes kursdel har vært dekket av kurs ved Økonomisk institutt (økonometri), Matematisk institutt og Institutt for informatikk. Alle doktorkandidatene har fått veiledning ved Økonomisk institutt av undertegnete. Bortsett fra én kandidat som har falt fra, har alle de som har vært opptatt på programmet gjennomført (det er fremdeles en doktorkandidat, men han vil levere i løpet av året

Ordningen med forskerutdanning i statistikk ved SV-fakultetet må sies å ha vært vellykket. Det kan nevnes at en av de fire doktorandene er blitt forsøkt rekruttert til University of Washington, Seattle. En av våre stipendiater, som ble dr. philos. ved Det medisinske fakultet (i frustrasjon over SV-fakultetet, og fordi veilederen, Petter Laake, flyttet til medisin), fikk pris av Psychometric Society for beste doktoravhandling innen psykometri i 1997.

Instituttet har ikke ønsket å utlyse den stipendiatstillingen i statistikk som ble ledig i 1999, og har heller ikke villet ha åpen utlysing av instituttets siste stipendiatstilling (for doktorgradsstudier innen instituttets to doktorgradsprogrammer). I tillegg til den vanskelige stillingen på instituttet kommer at Forskningsrådet ikke har vært interessert i å støtte gode prosjekter med doktorgradsstipend i statistikk.

Diskursjon
Det er en klart avtagende interesse for statistisk metodelære innen samfunnsfagene. Reduksjonen i søkningen til Statistikk grunnfag har vært stor gjennom hele 90-tallet, til tross for det store antall studenter ved fakultetet.

Nivå, innhold og lærekrefter har stort sett ligget fast på 90-tallet. Allikevel er det stadig færre studenter som er interessert i Statistikk grunnfag. Nedgangen kan ikke forklares ved svingninger i det samlete studenttallet ved fakultetet. Statistikk grunnfag faller tydeligvis mer og mer i vanskeligste laget. Tidligere var det et visst innslag av videregående studenter, også fra medisin. Nå ser vi færre slike.

Det gjennomføres mange empiriske undersøkelser innen samfunnsfagene. I flere av disse er det utfordringer av metodisk art, også statistiske. Internasjonalt er det også interesse for stokastiske modeller av mer samfunnsteoretisk interesse. SV-fakultetet har kompetanse innen statistisk metodelære og stokastisk modellering. Denne kompetansen har fakultetet latt gå mer og mer på tomgang.

Tiden er tydeligvis inne for å restrukturere undervisningen i statistisk metodelære ved SV-fakultetet. På bakgrunn av den sørgelige nedgangen i interessen, er det nærliggende å foreslå at Statistikk grunnfag legges ned. En kunne kanskje opprettholde et semesteremne (10 vekttall), men selv det vil ventelig trekke meget få studenter.

Konklusjon
Det er synd å si, men arven etter Eilert Sundt, Ragnar Frisch og Trygve Haavelmo blir, etter min mening, ikke tatt tilstrekkelig alvorlig på fakultetet. De var eminente statistikere, og viste med sitt virke at grundighet og dybde i statistisk metode og modellering ga forkningsmessig uttelling. Frisch var en pådriver for å styrke statistisk metode i undervisningen, og Haavelmo fikk altså Nobelprisen for *The probability approach to econometrics*. Istedenfor å la statistikkfaget smuldre bort på fakultetet uten at noen egentlig har tatt stilling til utviklingen, kunne en ha ønsket å få statistikkfaget stilling på dagsorden.

I frustrasjon over at dette har vært vanskelig, har vi foreslått for Økonomisk institutt og SV-fakultetet at Statistikk grunnfag legges ned. Fakultetet har svart at det ikke skal undervises i SS3 og SS4 i 2002, uten ytterligere drøfting. Statistikk grunnfag må derfor regnes som nedlagt. Johan Heldal har fått stilling i Statistisk Sentralbyrå, og har søkt om permisjon uten lønn i ett år. Mangelen på initiativ fra fakultet og institutt styrker inntrykket at det er over og ut for statistikere innen samfunnsfagene, i alle fall ved Universitetet i Oslo.

Pusleri nr 8

"Eg har 24 sokkar, ikkje to av dei er par!"

synger Belbert i visa "Sokkane" med den landskjente (?) "popgruppa" Salhusvinskvetten.

Problemstillingen kan presiseres på minst to måter:

(1) Belbert har n par sokker, men har somlet bort de fleste, har bare 24 igjen, og ingen av disse er par.
(2) Belbert har 12 par sokker og har parret dem i ørska, men de passer ikke sammen.

Finn sannsynligheten ved begge presiseringer under rimelige antakelser. Hvor mange sokker måtte Belbert ha for at sjansen i (1) skal bli mer enn 50%?

Merk at (2) ikke er det samme som det mer velkjente matching-problemet, ofte benevnt som "hatteproblemet".

Jostein Lillestøl

Vi minner om oppgaven

Pusleri nr 7

Et spill består av gjentatte terningkast med gevinst sum øyne, men dersom du får en ener, er spillet slutt og du har tapt alt.

Hva er den optimale strategi for å maksimere forventet gevinst og hva blir den forventede gevinst når denne følges?

Hva blir sannsynlighetsfordelingen til gevinsten?

De som finner det siste spørsmålet for vanskelig eller for tidkrevende, kan skriv en makro som simulerer trekninger fra fordelingen. Hvem klarer å skrive makroen (f.eks. i Minitab) med færrest antall programlinjer?

Løsning:

La G_n være gevinst etter n spill dersom en spiller optimalt. Så lenge $G_n > 0$ er forventet gevinst ved å fortsette ett nytt spill lik

$$\frac{1}{6}\cdot 0+\frac{1}{6}\cdot(G_n+2)+\frac{1}{6}\cdot(G_n+3)+\frac{1}{6}\cdot(G_n+4)+\frac{1}{6}\cdot(G_n+5)+\frac{1}{6}\cdot(G_n+6)=\frac{1}{6}(5G_n+20)$$

Dette gir følgende karakterisering:

$$E(G_{n+1}\mid G_n)=\max(G_n,\frac{1}{6}(5G_n+20))$$

Vi fortsetter derfor så lenge $G_{n+1} > G_n$ som skjer så lenge $G_n < 20$.

La F_S være forventet samlet gevinst ved optimalt videre spill, dersom en nå har sum øyne lik s. Vi søker da F_0 som finnes ved rekursiv beregning nedover med utgangspunkt i at $F_S = s$ for $s = 25,24,...,20$, mens $F_S = \frac{1}{6}(F_{s+2}+F_{s+3}+F_{s+4}+F_{s+5}+F_{s+6})$. Svaret er $F_0 = 8.1418$. Problemstillingen kan sikkert belyses ved andre metoder. Kan noen varte opp med martingalargumenter?

Sannsynlighetsfordelingen til gevinsten er mer brysom å finne. Den er

g	P(G=g) x 6^{10}	P(G=g)
0	37.763.596	0.6245
20	6.029.263	0.0997
21	5.743.720	0.0950
22	4.485.916	0.0742
23	3.277.030	0.0542
24	2.128.294	0.0352
25	1.038.357	0.0172

Beregningen kan skje ved (omfattende) kombinatoriske opptellinger av gunstige på mulige. En alternativ tilnærming er å utnytte at situasjonen kan beskrives som en Markovkjede med 26 tilstander og overgangsmatrise med en enkel struktur, der 7 tilstander er absorberende. Overgangsmatrisen kan lett potenseres vha. programvare som Matlab eller Maple, som også kan gi eksakt løsning på brøkform.

Spillet kan simuleres med få kommandoer, eksempelvis i Minitab:

```
Random 10 c2; integer 1 6.
Let c3=parsum(c2)*parprod(c2>1)
Let k1=sum((c3>0)*(c3<20))
Let k2=c3(k1+1)
Stack k1 c1 c1
```

Her simuleres først 10 terningkast, som er det maksimalt antall nødvendige (c2). Delsummer (parsum) som beholdes eller nulles vha. den logiske variable (c2>1) beregnes og lagres (c3). Antall kast (k1) ett kast før stopp eller tap av alt er bestemt ved sum av produkt av to logiske variable. Gevinsten fins da c3(k1+1), som puttes i c1, der resultatene ved gjentak av de 5 kommandoene bygger seg opp. De tre let-kommandoene lar seg skrive enda mer kompakt, men mindre gjennomskuelig.

Jostein Lillestøl

Årsberetning for Norsk statistisk forening for perioden juni 1999 til juni 2001.

Tillitsverv.

På hovedmøtet 15. juni 1999 ble følgende styre valgt:

Formann:	Geir Egil Eide, Norges handelshøyskole, Bergen
Styremedlemmer:	Ulf Geir Indahl, DM-huset AS, Oslo
	Aagot Irgens, Haukeland sykehus, Bergen
	Stian Lydersen, NTNU, Trondheim
	Hans Julius Skaug, Havforskningsinstituttet, Bergen
Redaktør TG:	Odd O. Aalen, Universitetet i Oslo
Varamedlemmer:	Anne Marie Fenstad, Universitetet i Bergen
	Hans Arnfinn Karlsen, Universitetet i Bergen
	Knut Korsbrekke, Havforskningsinstituttet, Bergen

Styret konstituerte seg 3. september 1999 med Lydersen som sekretær og Irgens som kasserer.

På hovedmøtet 15. juni 1999 ble det dessuten valgt følgende:

Revisorer:	Per Lea, Matforsk
	Magne Thoresen, Universitetet i Oslo
Undervisningsutvalg:	Henrik Dahl, Høgskolen i Agder
	Jostein Lillestøl, Norges handelshøyskole (formann)

Undervisningsutvalget er senere supplert med
Ivar Heuch, Universitetet i Bergen, og
Ørnulf Borgan, Universitetet i Oslo.

Foreningens arbeid.

Styremøter.
Det har vært avholdt 3 styremøter i perioden, alle i Bergen. Forøvrig har styret arbeidet tett via epost og telefon.

Bruk av foreningens adresselister.
Etter diskusjon i styret og en spørreundersøkelse til medlemmene ble det bestemt at foreningen ikke gir sine adresselister til andre organisasjoner eller kommersielle foretak. Foreningen kan selv påta seg å sende ut informasjon fra slike dersom det er relevant for medlemmene og styret har kapasitet til å gjøre det (dvs. i praksis kassereren som har styrt medlemsarkivet).

Abel-året 2002 og Verdens matematikkår 2000.

Jostein Lillestøl representerer NSF i hovedkomiteen nedsatt av Norsk matematisk forening. Stian Lydersen er hans vararepresentant.

Medlemmer.
Høsten 1999 ble det gjennomført et omfattende opprydningsarbeid i medlemsregisteret og medlemmer med utestående kontingent ble strøket. Etter opprydning var der 265 medlemmer. De fleste medlemmer er også registrert med epostadresse. Våren 2001 er gjennomført en nyrekrutteringskampanje blant tidligere medlemmer som vi fortsatt har adressen til. Det er særlig kassereren som her har utført en stor jobb. Det er p.t. 250 registrerte medlemmer.

Internettsidene.
Anne Marie Fenstad har vært redaktør for foreningens hjemmesider. I tillegg er det opprettet en epostbasert diskusjonsgruppe kalt NSF-forum som medlemmene kan bruke til diskusjon og annonsering m.m. Ingrid Glad har administrert hjemmesidene for TG.

Yrkesveiledning.
Vigdis By Kampenes, Hans A. Karlsen og Hans Julius Skaug har hatt ansvaret for yrkesveiledningssidene på internett.

Internasjonal kontakt.
Foreningen har opprettholdt sitt medlemskap i International Statistical Institute, men ikke deltatt i noen spesifikke aktiviteter i denne sammenheng. Her er det muligheter for initiativer i årene som kommer.

Det 10. norske statistikermøte i Larvik 14.-16. juni 1999.
Programmet var preget av et historisk perspektiv ettersom det var det 10. norske møtet og under middagen ble Arnljot Høyland hyllet i anledning sitt 75 års jubileum. Møtet samlet 78 deltakere. Takk til:

Arrangementskomite (styret i Statistisk forening i Oslo):
- Ulf Indahl (formann)
- Ellen Amundsen
- Xeni Kristine Dimakos
- Hanne Narbuvold
- Øyvind Skare
- Ole Klungsøyr

Programkomite:
- Ingrid Glad, Oslo (leder)
- Marit Veierød, Oslo
- Magne Aldrin, Oslo
- Ulf Indahl, Oslo
- Geir Egil Eide, Bergen

Den 18. nordiske konferanse i matematisk statistikk i Grimstad 5.-8. juni 2000.
Det var NSFs tur til å ha ansvar for denne konferansen. Den ble avviklet på en fortreffelig måte og ga et signifikant overskudd som ble tilført NSFs fond. Vi takker

Organisasjonskomiteen:
Geir Storvik, Oslo (formann)
Trygve Almøy, Ås
Grete U. Fenstad, Oslo
Ola Haug, Oslo
Inge Helland, Oslo

Programkomiteen:
Tore Schweder, Oslo (formann)
Arnoldo Frigessi, Oslo
Jostein Paulsen, Bergen
Håvard Rue, Trondheim
Eva Skovlund, Oslo
Geir Storvik, Oslo
Elinor Ytterstad, Tromsø

Ekstraordinært hovedmøte i Grimstad 5. juni 2000.
På initiativ fra styret ble dette avholdt og det ble vedtatt endringer i vedtektene som gir muligheten for å opprette fagseksjoner, samt at tittelen formann ble endret til leder. Dessuten ble fondsvedtektene endret slik at de kan brukes til stipend for hovedfagstudenter i statistikk for deltakelse på faglige konferanser i Norden.

Det 11. norske statistikermøte i Ulvik 2001

Organisasjonskomite:
(styret i Statistisk forening i Bergen:)
Grethe Albrektsen (formann)
Terje Schaathun (kasserer)
Jan Aarseth/Astri Lunde (sekretær)
Ågot Irgens (medlem)
og:
Barbro Mork Emblem (nettsidene)

Programkomite:
Knut Korsbrekke, Bergen (leder)
Alfhild Lien Eide, Trondheim
Hans Arnfinn Karlsen, Bergen
Bent Natvig, Oslo
Grethe Albrektsen, Bergen

Studentstipend.
Til møtet i Grimstad har NSF utdelt 9 og til møtet Ulvik 1 studentstipend.
I tillegg har den svenske Statistiska Föreningen i anledning sitt 100-årsjubileum utdelt 2 stipend til unge norske statistikere for deltakelse ved det 22:a Nordiska statistikermötet i

Stockholm 1.-4. august 2001. For øvrig har Hans-Viggo Sæbø fungert som vår kontaktperson overfor de 'byråstatistiske' miljøer og foreninger.

Etterutdanning.
Styret har tatt initiativ til et etterutdanningsseminar i eksakte metoder i Bergen 18. og 19. juni 2001 med professor Cyrus Mehta, Cambridge, Massachusetts som foreleser. Som assistenter vil fungere Grethe Albrektsen, Tore Wentzel-Larsen, Stein Emil Vollset og Geir Egil Eide.

Undervisningsutvalget.
Undervisningsutvalget har i perioden fulgt med på og forsøkt å påvirke utviklingen for statistikkfaget i den videregående skole og i høgskolestudier. For styret har utvalget utarbeidet to uttalelser for hhv.

1. Læreplan for matematikk studieretningsfag.
2. Statistikkfaget i forslag til nytt 3 årig økonomisk-administrativt studium.

På initiativ fra Henrik Dahl har foreningen også finansiert en sammenkomst om statistikkundervisning i Grimstad i august 2000 med god deltakelse fra høyskolene og universitetene. Møtet resulterte bl.a. i flere gode innlegg i TG.

Tilfeldig gang.
Medlemsbladet Tilfeldig gang (TG) har i perioden kommet ut med de planlagte 8 nummer. Redaksjonen har bestått av:

Redaktør: Odd O. Aalen
Redaksjonssekretær: Grethe Usterud Fenstad,
Medlemmer: Ingrid Glad.
Nils Lid Hjort.
Tron Anders Moger.

Trykking og utsending av TG har vært utført av Statistisk sentralbyrå.
TG finnes også i nettversjon som har vært redigert av Ingrid Glad.

Scandinavian Journal of Statistics.
Tidsskriftet utgis av NSF i samarbeid med de øvrige nordiske statistiske foreninger. Tore Schweder er NSFs representant i styrets stiftelse og fungerer som leder for styret. Ørnulf Borgan og Arnoldo Frigessi er p.t. Associate Editors fra Norge.

Økonomi.
Foreningens 4 bankkonti ble for enkelhets skyld slått sammen til to: en driftskonto (Postbanken) og en fondskonto (Sparebanken Nor). Økonomien i foreningen er sterk og fondet rimelig stort. Inntektene er i det vesentlige basert på medlemskontingenten.

Bergen 27. august 2001
for styret 1999-2001:
Geir Egil Eide, leder

2001-06-26

Referat - hovedmøte i Norsk Statistisk Forening

Sted: Det 11. norske statistikermøtet - Brakanes Hotell i Ulvik
Tid: Onsdag 20. juni 2001 klokka 17.45-19.00
Møteleder: Geir E. Eide
Referent: Ulf Indahl

1. Saksliste og innkalling ble godkjent.
2. Møteleder og referent ble valgt.
3. Foreningens leder gikk gjennom referat fra ekstraordinært hovedmøte i Grimstad med understrekning av de endringer som ble vedtatt i foreningens vedtekter. Bl.a. tillates nå opprettelse av fagseksjoner.
4. Styrets forslag til årsberetning for 1999-2001 ble gjennomgått og en del rettelser påpekt fra salen ble tatt inn. Den endelige årsberetning trykkes i neste TG.

5. Årsregnskapet ble gjennomgått og godkjent. Det ble ytret ønske om en post som viser Resultat = "totale inntekter" – "totale utgifter". Det ble også kommentert at overskuddet etter konferansen i Grimstad (kr 54.163,93) nok var i høyeste laget.
6. Styret for perioden 2001-2003 ble valgt:
    - Leder: Andre Teigland (NR, Oslo)
    - TG-redaktør: John Sølve Tyssedal (NTNU, Trondheim)
    - TG-redaksjon:
        i. Bo Lindquist
        ii. Henning Omre
        iii. Stian Lydersen
        iv. Inge Christoffer Olsen
    - Styremedlemmer:
        i. Mette Langaas (NR, Oslo)
        ii. Stian Lydersen (NTNU, Trondheim)
        iii. Ulf Indahl (Teknometri AS, Oslo)
        iv. Sigrunn Holbæk Sørbye (UiTr, Tromsø)
    - Vararepresentanter:
        i. Tore Wentzel-Larsen (HS, Bergen/Bodø)
        ii. Anne Marie Fenstad (UiB, Bergen, Vancouver)
    - Undervisningsutvalg:
      Ørnulf Borgan
      Henrik Dahl
      Ivar Heuch
      Jostein Lollestøl
      Ellinor Ytterstad

    * Revisorer:
      Per Lea
      Jan Aarset

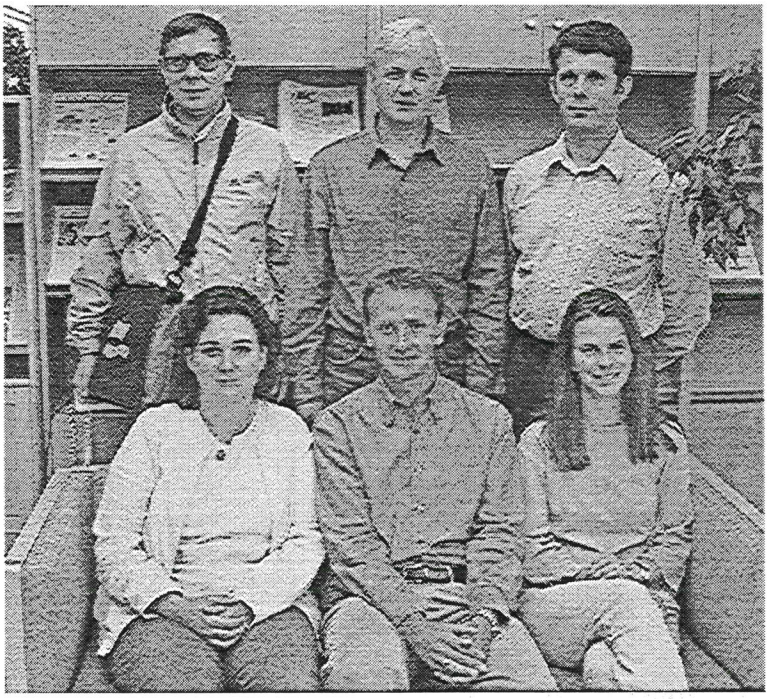
7. Det ble ikke vedtatt endringer i kontingenten.

Logo-konkurranse

Foreininga har i lengre tid lidd under mangelen på ein slåande logo. Styret utlyser derfor ein logo-konkurranse mellom medlemane. Forslag til logo kan sendast til

Stian Lydersen
Enhet for anvendt klinisk forskning, 5 etg Kreftbygget
NTNU, 7046 Trondheim
stian.lydersen@medisin.ntnu.no
tel 73 86 72 70

innan 30. november 2001. Styret vil vurdere innkomne forslag og finne på premiar.

Det nye styret i Norsk Statistisk Forening

Framme frå venstre: Mette Langaas, André Teigland, Sigrunn Holbek Sørbye. Bak frå venstre: Tore Wentzel-Larsen, John Tyssedal, Stian Lydersen.

Geir Egil Eide 50 år

Geir Egil, nylig fratrådt som leder av foreningen vår, fylte 50 år 18. september 2001. Han er bergenser, og ble cand. real. i 1977 med hovedfag i matematisk statistikk. Hovedfagsoppgaven, veiledet av Trygve Nilsen, var en anvendelse av ergodeteori på et fysisk problem. Etter å ha avtjent verneplikten i Systemgruppen ved Forsvarets Forskningsinstitutt på Kjeller, var Geir Egil i en tiårsperiode knyttet til det medisinsk-statistiske miljø ved Universitetet i Bergen. Han var først vit.ass. ved Forskingsgruppen for utvikling av sosial- og klinisk-psykiatrisk forskning, og deretter ansatt ved Det medisinske fakultets EDB-seksjon, i en periode som daglig leder. Han var således en av pionerene innenfor medisinsk statistikk i Norge. I perioder har han hatt permisjon for å arbeide på spesielle prosjekter innen kreftens bekjempelse. Fra 1986 var han engasjert som forsker og daglig leder ved Seksjon for medisinsk informatikk og statistikk (SMIS). Arbeidet her dekker hele spekteret fra planlegging av prosjekter, forsøksdesign, teknisk bearbeidelse av innsamlede data, statistisk analyse og publisering av forskningsresultater. Dette ga bred erfaring i anvendelse av ulike biostatistiske metoder, mange som på det tidspunkt ikke var veletablert innen biostatistikk, eksempelvis loglineære modeller og forløpsanalyse. I denne perioden var han hyppig foreleser og foredragsholder om ulike medisinsk-statistiske emner. Hans virke ga i denne perioden mange vitenskapelige publikasjoner, hovedsakelig i medisinske tidsskrifter med leger som medforfattere.

I 1988 var tiden moden for miljøskifte. Geir Egil gikk da over i stilling som førsteamanuensis i statistikk ved Norges Handelshøyskole. Han underviste her siviløkonomstudenter i obligatoriske kurs i statistikk og i matematikk valgfag, samt i Høyere avdeling. Hans hovedinteresse var fortsatt forløpsanalyse, som på det tidspunkt var på vei inn i økonometrifaget. Dette resulterte bl.a. i arbeider vedrørende overlevelse av nyetableringer i industrien. Geir Egil opprettholdt hele tiden kontakten med det medisinsk statistiske miljøet, og fortsatte å publisere medisinsk-statistiske arbeider. I denne perioden bidro han også sterkt til å bygge opp et godt forskningsmiljø innen lungemedisin i Bergen.

Etter ti år ved NHH ønsket Geir Egil seg tilbake til det medisink-statistiske miljøet ved Universitetet i Bergen/Haukeland sykehus. I 1999 ble han gitt oppgaven å bygge opp Kompetansesentret for klinisk forskning.

I peroden 1999-2001 var Geir Egil leder av Norsk statistisk forening, et verv han skjøttet samvittighetsfullt og med glimrende resultater. Han loset i havn både et nordisk og et norsk statistikermøte, begge meget vellykkede.

Geir Egil har mange venner både i det medisinsk-statistiske og i det økonomisk-administrative miljøet i Bergen. Han har også gjort en stor innsats for statitikkfaget i Norge, og skaffet seg mange venner blant statistikere også utenom Bergen. Vi gratulerer han alle med jubileet.

Rov Terje Lie Jostein Lillestøl

Henning Omre - 50 år

Den 13. august i år fylte Henning Omre et halvt hundre år. Henning er utdannet sivilingeniør fra NTH, der han i 1975 tok diplom i grenselandet mellom operasjonsanalyse og statistikk. Etter dette arbeidet han på Norsk Regnesentral inntil han i 1980 reiste til Stanford for å ta Ph.D. innen geostatistikk. Avhandlingen ble sluttført i 1985, og tittelen på denne var «Alternative variogram estimators in geostatistics».

Vel tilbake i Oslo og Norsk Regnesentral ville han anvende det han hadde lært i Stanford, på norsk oljevirksomhet. Folk i oljeselskapene var nok på den tiden ikke spesielt overbevist om det store behovet for statistikk og stokastisk modellering innen sin virksomhet. Men Henning er ikke den som gir seg i første omgang, og litt etter litt forstod også oljefolkene sitt eget beste. Oppdragsmengden fra oljevirksomheten ble etterhvert stor og den ble organisert innenfor SAND-gruppen på Norsk Regnesentral der Henning var gruppeleder i mange år. I 1996 ble han tildelt Statoils Forskningspris, et synlig bevis for at forskningsaktiviteten hans ble verdsatt innenfor norsk oljevirksomhet..

I 1992 ble Henning professor i statistikk ved Institutt for matematiske fag, NTH. Nå var det miljøet i Trondheim som fikk dra nytte av hans store kreativitet, evne til å kommunisere og hans store og tilsynelatende uutømmelige engasjement. Hans forskning er fremdeles i stor grad rettet mot anvendelser innenfor oljeindustrien, og han beholdt også en 20%-stilling ved Norsk Regnesentral like frem til nylig. Henning liker best å arbeide sammen med og gjennom andre, og dette har han fått god anledning til i Trondheim ved veiledning av et stort antall diplomstudenter og et imponerende antall doktorgradsstudenter.

Henning er en person som virkelig bryr seg om menneskene rundt seg, noe ikke minst nyutdannede som startet i SAND-gruppa fikk erfare i den tiden han var ansatt ved NR. Selv om det som oftest var travelt, tok han seg alltid god tid til å sikre seg at disse kom inn i miljøet og trivdes. I Trondheim har studentene ved studieretningen for industriell matematikk mang en gang nytt godt av denne siden av Henning.

Selv om hverdagen er travel, er Henning lett å engasjere på andre områder, ikke minst de fysiske. Han sier sjelden nei til en fotballkamp, ishockeykamp, løpetur eller skitur om muligheten byr seg. Det er en sprek jubilant, fysisk så vel som åndelig, som nå har rundet 50 år.

Vi ønsker hjertelig til lykke og de beste ønsker for fremtiden!

Kolleger i Trondheim

Trygve Nilsen 60 år

Trygve Nilsen fyller 60 år 17. september. Han kom til Matematisk institutt ved Universitetet i Bergen i 1969 med bakgrunn i teknisk fysikk fra Norges Tekniske Høgskole. Han var først ansatt som vitenskapelig assistent og fra 1971 som universitetslektor. Han har nå i en årrekke vært førsteamanuensis.

Sammen med Sven Nissen-Meyer og Henrik Dahl fikk Trygve satt i gang og bygget opp statistikkfaget i Bergen. Etter at Nissen-Meyer gikk av, og Henrik Dahl flyttet til Kristiansand, var det først og fremst Trygve som hadde ansvaret for utformingen av faget, og han ga det en distinkt Bergens-profil. Med sin bakgrunn fra teknisk fysikk og statistisk mekanikk var det naturlig for ham å satse på sannsynlighetsteori og anvendelser av denne. Dette fagområdet ble ytterligere styrket da Ivar Heuch ble ansatt.

Statistikk sorterte først som en faggruppe under anvendt matematikk, og dette var ganske naturlig, da anvendt matematiske emner som differensiallikninger og Fourier-analyse inngikk i mange av hovedfagsstudentenes pensum. Etterhvert ble statistikk skilt ut som selvstendig gruppe, ikke minst etter påtrykk fra Trygve.

Statistikkfaget har opp gjennom årene vært i den heldige situasjon at det har trukket til seg flere meget dyktige studenter, og mange av dem har hatt Trygve som veileder. En av hans første studenter var Inge Helland, nå professor i Oslo. Etterhvert førte studenttilgangen til press på ressursene, og dette skjedde stort sett etter at den sterke veksten av stillinger på universitetet sent på 60-tallet og tidlig på 70-tallet var over. En måtte derfor føre en ganske intens kamp for å få hardt tiltrengte stillinger, og ikke minst Trygve gjorde en sterk innsats på den fronten. Han viste da en seighet og pågåenhet, som selv ikke et personlig besøk av universitetets rektor på hans kontor – med hensikt å få Trygve til å vike – klarte å påvirke. Etterhvert ga innsatsen uttelling, og gruppen økte i størrelse og bredde.

En viktig ny komponent i studieplanen for statistikk er forsikringsmatematikk og finans. Når Bjørn Sundt sluttet etter et midlertidig engasjement, var det behov for en erstatning. Trygve viste her en fleksibilitet og innsatsvilje som ville gjøre mang en yngre person misunnelig. Han lærte seg både skadeforsikring og livsforsikring, samt finans, og har nå sammen med Jostein Paulsen undervisnings- og veilederansvar for denne retningen. Samtidig har han engasjert seg i forskerutdanningen i biofag. Spranget fra statistisk fysikk til forsikring og biostatistikk synes kanskje langt, men må tas som et uttrykk for jubilantens vitalitet og faglige nysgjerrighet.

Trygve har hatt flere verv både innen instituttet og på nasjonalt plan. Han var formann for Norsk statistisk forening en periode, og fikk gleden av å se det nordiske statistikermøtet på Røros vel i havn. På instituttet, der han for tiden er visestyrer, har Trygve vært spesielt opptatt av EDB-saker, og har ofret mye

tid og krefter på dem, blant annet som formann og medlem av EDB-utvalget i en rekke år. Jeg tror alle som har arbeidet sammen med ham vil være enig i at hans arbeid i slike sammenhenger karakteriseres av jordnær fornuft og utpreget sans for hva som går, og like viktig, hva som ikke går. Hans råd og innspill er høyt verdsatt.

Selv om Trygve er blant veteranene på instituttet, er han avgjort blant de sprekeste. Han ville nok løpt fra de fleste, også av den yngre garde på instituttet, på sine jevnlige joggeturer hjem til Natlandsfjellet – og det går mye oppover på slutten! Han er sammen med sin kone, Inger, en entusiastisk fjellvandrer, og er blant de ytterst få priviligerte som har sin egen hytte på Ulriken (i tillegg til et bruk i Eksingedalen). Et opphold på Kanariøyene er etterhvert blitt en årlig foreteelse, men etter det vi har kunnet bringe på det rene, tilbringer ikke Trygve tiden helt på typisk Kanariøy-maner med solbading og/eller barbesøk. Derimot har han sammen med Inger utforsket deler av øyene, der folk flest ikke ferdes. Dessuten har han lært seg spansk og gjør seg forstått.

Vi ønsker Trygve hjertelig til lykke med dagen.

Kolleger fra Matematisk institutt, UiB.

NEW DEVELOPMENTS IN EVENT HISTORY ANALYSIS

Det vil bli avholdt en workshop og et pre-workshop kurs om NEW DEVELOPMENTS IN EVENT HISTORY ANALYSISved Universitetet i Oslo. Kurset finner sted onsdag 28. november 2001 fra kl. 11.00 til kl. 18.00 med datøvelser neste dag fra kl. 9.00 til kl. 11.00. Workshopen starter torsdag 29. november 2001 kl. 12.00 og avsluttes lørdag 1. desember kl. 14.00. Vi har lagd en web-side for workshopen og kurset (jf. nedenfor), og fra denne siterer vi følgende om formålet med workshopen og kurset: "Event history analysis has undergone a great development during the last few decades. A number of fundamental tools and techniques are in place. However, the tackling of more complex problems is really in the beginning phase. It is obvious that the phrasing "event histories" is really a rather broad notion, going from the simple right-censored data of survival analysis, to very complex processes on a number of states with associated covariate and marker processes. There is also a close relationship to problems of causality. In addition, the fundamental notion of "frailty" needs further development, especially in relationship to the increasing knowledge in genetics. The purpose of the workshop is to give researchers in the field an opportunity to get updated on recent developments, to present their own work, and to discuss the directions for further research with others. The course is primarily intended for Ph.D.-students for the Nordic countries. Its purpose is two-fold: (i) it will provide the participants with a background for the more specialized discussions which will take place at the workshop, and (ii) it may together with participation in the workshop and the completion of a written course project give credit corresponding to three weeks of graduate study."Vi vil be alle som syns workshopen og kurset høres spennenede ut om å merke av de aktuelle datoene og ta en titt på vår web-side:

http://www.math.uio.no/avdc/workshops/norevent01.html
Hvis du kjenner andre som kan være interessert i dette, er det fint om du kan gi informasjonen videre. Vi håper å treffe deg i Oslo i november – desember

Odd Aalen, Ørnulf Borgan, Johan Fosen og Sven Ove Samuelsen

MMR 2002 JUNE 17-20
TRONDHEIM

THIRD INTERNATIONAL CONFERENCE ON

MATHEMATICAL METHODS IN RELIABILITY

METHODOLOGY AND PRACTICE

June 17-20, 2002
Trondheim, Norway

NTNU
Norwegian University of
Science and Technology

http://www.math.ntnu.no/mmr2002/
***Email:* mmr2002@math.ntnu.no**

A conference sponsored by the ISI Committee on Statistics in Business and Industry

MMR 2002 er den tredje i en rekke av konferanser om "Mathematical Methods in Reliability". MMR-konferansene utgjør et supplement til de mer ingeniørrettede ESREL og RAMS-konferansene og den største delen av deltagerne kommer fra universitetsmiljøer i sannsynlighetsregning, statistikk og operasjonsanalyse. Det er verdt å merke seg at "survival analysis" utgjør et viktig tema på konferansene, noe som også knytter forbindelse mot biostatistikk og biostatistikere.

Programmet for MMR 2002 vil beså av inviterte foredrag både som plenumsforedrag og parallelle sesjoner, samt sesjoner for påmeldte foredrag.

Blant de inviterte foredragsholderne finner vi nestorer i fagområdet pålitelighetsanalyse som **Richard Barlow, Nozer Singpurwalla og Bo Bergman**. Dessuten er biostatistikk representert ved blant andre **David Cox og Odd Aalen**.

"CALL FOR PAPERS"

Det inviteres med dette til å sende inn påmeldte bidrag til konferansen. I første omgang sendes "abstract", på maksimum en A4 side, som vedlegg (LaTex eller Word) til epost-adressen ovenfor, eller med vanlig post til Bo Lindqvist, Institutt for matematiske fag, NTNU, 7491 Trondheim.

VIKTIGE DATOER

- 1. desember 2001: Frist for innsending av "abstract" (1 side)
- 15. january 2002: Beskjed sendes ut om aksepterte "abstracts"
- 1. mars 2002: Frist for innsending av bidrag til konferanse-proceeding (4 sider)

Noen aktuelle tema for konferansen

- Foundational issues of reliability
- Network and system reliability
- Software reliability
- Structural reliability
- Maintenance modeling
- Accelerated life testing
- Survival analysis
- Statistical inference in reliability models
- Bayesian modeling in reliability
- Stochastic processes in reliability
- Quality and reliability
- Computational methods
- Monte Carlo simulation
- Case studies in reliability

Den 19. Nordiske Konferansen i Matematisk Statistikk

Dear colleagues,

This is the first announcement of NORDSTAT 2002 - the 19th Nordic Conference on Mathematical Statistics, which will take place in Stockholm, Sweden, June 9-13, 2002. For more information, please look up our homepage:

http://www.math.kth.se/nordstat/
On behalf of the Organizing committee I'm happy to welcome all statisticians, mathematical statisticians and probabilists from the Nordic countries and elsewhere as contributers to, or just participants at, NORDSTAT 2002.

With your participation, it will be a great conference!

Esbjörn Ohlsson
Stockholm University
Chair of the Organizing committee.

7th VALENCIA INTERNATIONAL MEETING ON BAYESIAN STATISTICS

June 2nd - June 6th, 2002

Canary Islands, Spain

Dear Colleague,

The Seventh Valencia International Meeting on Bayesian Statistics, sponsored by the Universitat de Valencia and the International Society for Bayesian Analysis (ISBA), is dedicated to former Conference President Professor Dennis V. Lindley. It will take place from June 2nd to June 6th, 2002, inclusive. As on previous occasions it will be a residential conference in a coastal resort: Playa de las Americas, on the South Coast of Tenerife, one of the Canary Islands -- a Spanish province in the Atlantic Ocean. For information on this very special place, see http://www.canarias-digital.org/turismo. The conference venue is the Mare Nostrum Resort, an impressive five star complex by the beach, complete with conference rooms, spa center and casino. You can see the resort virtually at
http://www.expogrupo.com/marenostrum.htm
The V7 Programme Committee consists of Susie Bayarri, Jim Berger, Phil Dawid, David Heckerman, Adrian Smith, Mike West and Jose Bernardo, who also acts as Local Organizer. The programme will include one stream of 25 invited lectures followed by invited discussions, a second stream of 50 contributed talks, and (it is expected) over 150 contributed papers in poster form.The invited programme is now complete, and posted at the conference
web site http://www.uv.es/valencia7
and at its US mirror site,
http://www.stat.duke.edu/valencia7
As in previous Valencia meetings, contributed papers will mainly be presented in the very popular plenary evening poster sessions. Space of about one square meter per paper will be provided. Electronic submission of a text-only abstract of about 250 words long, sent to me
will be required before May 1st, 2002. Prior registration for the meeting by at least one of the authors will be required.The scientific program of the conference will include, for the first
time in a Valencia meeting, Selected Contributed Papers (SCPs), to be presented in oral sessions. The SCPs will be selected from among submissions received, before October 15th, 2001, by a SCP Selection Committee appointed by ISBA. Unselected contributed papers will be eligible for poster presentation. The deadline for poster submissions is May 1, 2002. Detailed instructions for submitting abstracts will shortly be posted on the conference website and on the ISBA web site at http://www.bayesian.org/. For both SCP and poster submissions, at least one author must have registered for the meeting by the relevant deadline.The Conference will be preceded by a one-day postgraduate tutorial seminar on "Basic Concepts in Bayesian Statistics". This will consist offive 90 minute lectures given by members of the Organizing Committee.Delegates will be expected to arrive on the afternoon/evening of Saturday June 1st, (opening ceremony Sunday morning) and leave on the morning of Friday June 7th (farewell dinner Thursday night). The
closest international airport is the Reina Sofia Tenerife Sur airport (TFS), only 10 minutes drive away. This is well connected to the Spanish mainland and to many European cities, and has scheduled flights to some American airports, such as Caracas or Buenos Aires. Early booking is advised. Transportation between TFS airport and the conference venue will be provided. Note that there is a second, smaller, airport north of the island, the Los Rodeos Tenerife Norte

airport (TFN); this is about 50 km north of the conference venue. Transportation to/from Tenerife North will not be provided.The registration fee (which will include transportation to/from Tenerife South airport, the farewell dinner, and several other items) will be about 200/100 EUR for delegates/accompanying persons. The accommodation cost for the full period, including breakfast and dinner (with wine), but no lunch, will be about 850/620 EUR on single/double room occupancy basis (at present time, 1 EUR =0.86 US$). Final costings will depend on the outcome of negotiations with sponsors, now under progress. Registration forms will be posted on the conference web page by the end of August.The organizing committee will shortly be submitting grant proposals for travel support for junior researchers and colleaguesfrom developing countries. Application forms for financial support will eventually be posted on the conference web page.If you may be interested in attending Valencia 7, or if you just want to be included in the conference mailing list, and did not attend Valencia 6 (or have moved since Valencia 6), please send to the local organizer, jose.m.bernardo@uv.es the following information:

Name:
Affiliation:
Postal address:
Telephone:
Fax:
Internet address:
Web address:
Area(s) of interest within Bayesian Statistics:

Further information and updates at the conference web site,
http://www.uv.es/valencia7, and its US mirror site,
http://www.stat.duke.edu/valencia7.

All the best, Jose Bernardo.

Nytt fra Universitetet i Oslo

Matematisk institutt, Avd. C.

Nye Cand.scient.-er

Runar Nesvold: "Numerisk optimering i empirisk finans: En undersøkelse av intervallminimerende metoder"
Veileder: Erik Bølviken

Miguel A Vazquez Hirioshi: "IBNR methods for social insurance"
Veileder: Erik Bølviken

Ny Dr.scient:

Espen Norberg: "Comparison of filtered experiments"
Veiledere: Inge Helland og Anders Rygh Swensen

Statistical Research Reports

O. O. Aalen, Ø. Borgan, H. Fekjær : "Covariate adjustment of event histories estimated from Markov chains: The additive approach."
no 2 June ISBN 82-553-1293-5
http://www.math.uio.no/eprint/stat_report/2001/02-01.html

Ø. Borgan : "Cohort sampling in epidemiological studies"
no 3 June ISBN 82-553-1294-3
http://www.math.uio.no/eprint/stat_report/2001/03-01.html

Nytt fra Universitetet i Tromsø

Institutt for matematikk og statistikk

Ny cand.scient.

Santhini Ponniah Busch: "Imputation in Population and Housing Census 1990".
Veileder: Jan F. Bjørnstad.

Ansettelser:

Sigrunn Sørbye og **Georg Elvebakk** er ansatt som førsteamanuenser fra 1. januar 2001.

Tor Arne Øigård er ansatt som stipendiat fra 1. februar 2001.

Gjest:

Instituttet hadde besøk av professor **Steve Marron** fra University of North Carolina i tidsrommet 21. juli - 2. august 2001.

Rapporter og artikler :

1) Korsnes, R., Pavlova, O. and Godtliebsen F. : Assessment of potential transport of pollutants into the Barents Sea via sea ice - an observational approach.
Submitted to Marine Pollution Bulletin.

2) Torheim, G., Godtliebsen, F., Axelson, D., Kvistad, K.A., Haraldseth, O. and Rinck P. : Feature extraction and classification of dynamic contrast-enhanced T2*-weighted breast image data.
Under revision in Special Issue of IEEE Medical Imaging.

3) Godtliebsen, F., Marron, J.S. and Pizer S. : Significance in Scale Space for Clustering.
To appear in Spatial Cluster Modelling edited by A. Lawson and D. Denison.

4) Torheim, G., Godtliebsen, F., Kvistad, K.A., Haraldseth, O. : Noise reduction and visualization of contrast-enhanced T2*-weighted breast images.
Submitted to Acta Radiologica.

5) Godtliebsen, F., Chu, C.K., Sørbye, S. and Torheim, G. (2001) : An estimator for functional data with application to MRI.
IEEE Medical Imaging, Vol. 20, Number 1, 36-44.

Nytt fra NTNU
Institutt for matematiske fag

Ferdig cand.scient.

Bjarne Moen: "Stokastisk modellering av populasjoner med kort levealder". Veileder: Øyvind Bakke

Ferdige sivilingeniører

Kristine Bastøe: "Statistiske modeller for analyse av aksjer". Veiledar John Tyssedal.

Asbjørn Berge: "Two-way clustering of gene expression data". Veileder: Mette Langaas, Norsk Regnesentral. Veileder ved IMF: Bo Lindqvist.

Audun Bjerke: "Bruk av optimering i Markovkjedesimulering fra fordelinger med stokastisk dimensjon på tilstandvektor". Veileder: Håkon Tjelmeland.

Cathrine Christiansen: "Sikkerhets- og pålitelighetsvurdering av sikringsanlegg for planoverganger i norsk jernbane". Veileder: Marvin Rausand, Institutt for produksjons- og kvalitetsteknikk, NTNU. Ansvarlig ved IMF: Bo Lindqvist.

Håkon Snørteland Daltveit: "Ikkeparametrisk Cox-regresjon". Veileder: Jan Terje Kvaløy, Høgskolen i Stavanger. Ansvarlig ved IMF: Bo Lindqvist.

Torkell Dobbe: "Risikostyring av investeringer i fond". Veiledar IMF: John Tyssedal. Veiledar Fokus Bank : Thor Ivar Tryggestad.

Ronny Eriksen: "Monitoring Autocorrelated Processes". Veiledar IMF: John Tyssedal. Veiledar Center for Quality and Productivity Improvement, UW-Madison: Ernesto Barrios.

Andre Grønlund: "Prediksjon av stuck-pipe". Veileder: Jørn Vatn; SINTEF Teknologiledelse. Ansvarlig ved IMF: Henning Omre.

Trine Listerud Hagen: "Statistisk analyse av søker- og opptaksdata ved NTNU 2000". Veileder: Henning Omre.

Marianne Hagelsteen Kvien: "Bayesian Approach to Analysis of Statistical Models for the Failure Pattern of Repairable Systems". Veileder: Bo Lindqvist.

Ole Petter Lødøen: "Production forecasts with history matching using approximate models". Veileder: Henning Omre.

Håkon Malmedal: "Trendtesting for repeterte hendelser". Veileder: Bo Lindqvist.

Kristin Husbye Mork: "Garch Models and Financial Applications". Veiledar John Tyssedal

Inge Christoffer Olsen: "The directional multigrid Monte Carlo method".Veileder: Håkon Tjelmeland.

Thorbjørn Galtung Risan: "Adaptiv markovkjedesimulering fra multimodale fordelinger". Veileder: Håkon Tjelmeland.

Gisle Bjørndal Tveit: "Automatic Text Classification". Veiledar: John Tyssedal

Kjersti Ulset: "Eksakt testing i Poisson-prosesser". Veileder: Bo Lindqvist.

Ansettelser:

Arvid Næss og **Nikolai Ushakov** er ansatt i faste stillinger som førsteamanuenser.

Jarle Tufto er ansatt i perioden 1.1.2001 til 1.3.2003 som forsker på EU-prosjektet Metabird.

Magnar Lillegård er ansatt i 60% stilling som forsker fra 1/9 til 31/12-2001
på NFR-prosjekt (midler fra området Bioproduksjon og foredling).

Stig Kyrre Foss, Hans Christian Karlsen, Ole Petter Lødøen og **Inge Christoffer Olsen** er ansatt som stipendiater i statistikk.

Preprint:

Postscript-filer er tilgjengelige på http://www.math.ntnu.no/preprint/statistics/

Håkon Tjelmeland, Kjetill Vassmo Lund: Bayesian modelling of spatial compositional data. Preprint 1/2001.

Linda Reiersølmoen, Jan Terje Kvaløy: Tests for the proportional hazards assumption in the Cox model. Preprint 2/2001.

Henning Omre: Stochastic Reservoir Models Conditioned to Non-linear Production History Observation. Preprint 3/2001.

Hilde G. Borgos, Henning Omre: Uncertainty in Fault Geometries. Preprint 4/2001.

Arild Buland, Henning Omre: Bayesian AVO Inversion. Preprint 5/2001.

Odd Kolbjørnsen, Henning Omre: Piecewise Affine Inverse Problems. Preprint 6/2001.

Jo Eidsvik, Per Avseth, Henning Omre, Tapan Mukerji, Gary Mavko:
Stochastic Reservoir Characterization Using Pre-stack Seismic Data. Preprint 7/2001.

Arild Buland, Henning Omre: Bayesian wavelet estimation from seismic and well data. Preprint 8/2001.

Bo Lindqvist, Gunnar Taraldsen: Monte Carlo Conditioning on a Sufficient Statistic. Preprint 9/2001.

Bo Lindqvist, Gunnar Taraldsen: A lemma on conditional Monte Carlo. Preprint 10/2001.

Medlemsskap i Norsk Statistisk Forening

Heimeside for Norsk Statistisk Forening: http://www.math.uio.no/nsf/

Kontingent:
200 kr/år
50 kr/år for studentar (til og med hovedfag).
Kontonummer: 0530 2773299

Nummeret som er oppgitt på adresselappen på TG fortel siste år kontingenten blei betalt. Ved innbetaling må ein opplyse om endra adresse (f. eks. endra postnummer).

Korrespondanse om medlemskap og innbetaling av kontingent skal skje til kasserar i foreininga:

Norsk statistisk forening v/Sigrunn Holbek Sørbye
Institutt for matematikk og statistikk
Universitetet i Tromsø
9037 Tromsø
e-post: sigrunn@stat.uit.no

Nye medlemer melder seg til kasserar og får så automatisk tilsendt Tilfeldig Gang frå første påfølgjande nummer av.

E-post adressar:

Vi ynskjer e-post adressar til alle medlemer i NSF:
Oppgje e-post adressen på merknadsfeltet på postgiroen, eller send ein e-post til sigrunn@stat.uit.no om e-post adresse og evt. adresseforandring.

Anna korrespondanse med foreininga skal føregå med leiar i foreininga:

André Teigland
Norsk Regnesentral
Gaustadalleen 23
P.O. Box 114 Blindern
N-0314 Oslo

1
ØRNULF BORGAN
MATEMATISK INSTITUTT
PB 1053, BLINDERN
0316 OSLO

B-post

Retur:
Norsk Statistisk Forening
v/Sigrunn Holbek Sørbye
Institutt for matematikk og statistikk
Universitetet i Tromsø
9037 Tromsø